

2002

TUTKIMUSETTINEN NEUVOTTELUKUNTA FORSKNINGSETISKA DELEGATIONEN NATIONAL ADVISORY BOARD ON RESEARCH ETHICS

Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitleminen

God vetenskaplig praxis
och handläggning av avvikelser från den

Good scientific practice
and procedures for handling misconduct
and fraud in science

Tutkimuseettinen neuvottelukunta

on opetusministeriön asettama asiantuntijaelin, joka perustettiin vuonna 1991 käsittelemään tieteelliseen tutkimukseen liittyviä eettisiä kysymyksiä ja edistämään tutkimusetiikkaa. Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää tutkimusetiikkaa koskevaa keskustelua ja tiedotustoimintaa Suomessa sekä toimia aloitteentekijänä ja lausunnonantajana tutkimusetiikkaan liittyvissä kysymyksissä. Neuvottelukunta kokoontuu kerran kuukaudessa, ja sen pääsihteeri toimii Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä.

Forskningsetiska delegationen

är ett sakkunnigorgan, som undervisningsministeriet har utsett. Delegationen grundades år 1991 för att behandla etiska frågor med anknytning till vetenskaplig forskning och att främja forskningsetik. Dess uppgift är att främja debatt och informationsverksamhet i Finland och ta initiativ samt avge utlåtanden i forskningsetiska frågor. Delegationen håller möten en gång i månaden, och delegationens generalsekreterare arbetar vid Vetenskapliga samfundens delegation.

The National Advisory Board on Research Ethics is an expert body nominated by the Ministry of Education. The Board was founded in 1991 to address ethical questions relating to scientific research and to advance research ethics. The responsibilities of the Board include promoting discussion and informing the public about research ethics in Finland as well as taking initiatives and responding to proposals made on matters concerning research ethics. The Board meets once a month and its Secretary General is attached to the Federation of Finnish Learned Societies.

God vetenskaplig praxis och handläggning av avvikelser från den

Forskningsetiska delegationen (TENK) skall enligt förordningen om densamma (1347/1991) främja debatt och informationsverksamhet i Finland när det gäller forskningsetik och ta initiativ i syfte att främja forskningsetiken. Utifrån detta har delegationen i samråd med det finländska forskningssamfundet utarbetat föreliggande forskningsetiska anvisningar om god vetenskaplig praxis och om handläggning av avvikelser från den. Även om delegationens sammansättning och uppgifter är föreskrivna genom förordning, bygger anvisningarnas verkan på vetenskapssamfundets frivilliga åtagande att iakttas dem.

Ambitionen med delegationens forskningsetiska anvisningar är att definiera vad som avses med god forskningspraxis och avvikelser från den ur en mångdisciplinär synvinkel. Syftet med anvisningarna är att främja en god forskningspraxis och förebygga vetenskaplig oredlighet i alla organisationer som bedriver forskning, såsom universitet, forskningsinstitut och yrkeshögskolor. Anvisningarna kan i tillämpliga delar iaktas även i forsknings- och utvecklingsarbete som sker i samarbete med företag.

Olika discipliner har sina egna etiska normer med mer ingående anvisningar om t.ex. förhållandet mellan forskaren och undersökningsobjektet. Närmare upplysningar om dem ges bl.a. av den Riksomfattande etiska delegationen inom hälso- och sjukvård (ETENE), Delegationen för bioteknik (BTNK), de vetenskapliga samfundet samt organisationer för olika yrkesområden. Länkar till dem och information om deras anvisningar finns på Forskningsetiska delegationens hemsidor www.tenk.fi.

Bakgrund

Försummelse av god forskningspraxis har liksom oredlighet i forskningen allvarliga konsekvenser för hela forskningen. Även om fallen är sällsynta, kan konkurrensen i vetenskapssamfundet leda till att oredliga medel tillgrips i syfte att nå vetenskapligt anseende eller andra fördelar. Forskningssamfundet bör därför förbinda sig att iaktta en god forskningspraxis och fästa uppmärksamhet vid forskningsetiska frågor.

Forskningsetiska delegationen utarbetade de första anvisningarna för handläggning av misstankar om oredlighet i forskningen år 1994. De reviderades 1998 utgående från erfarenheterna av tillämpningen och den aktuella internationella debatten. Syftet med de första anvisningarna var att känna igen ohederlighet i forskningen och att etablera gemensamma normer för handläggning av oredligheten.

God forskningspraxis och frågan om hur man kan känna igen avvikelse från god praxis har debatterats livligt på olika håll i världen de senaste åren. Med denna debatt som underlag har olika definitioner och därpå formulerade anvisningar formulerats. Å andra sidan har definitionerna och reglerna också kritiserats kraftigt. Redan på grund av skillnaderna mellan olika vetenskapsområden är det omöjligt att entydigt och generellt säga vad som är och vad som inte är forskning i enlighet med god forskningspraxis eller verksamhet som vetenskaplig expert.

Även i Finland har man mer och mer börjat diskutera forskningsetiska frågor, och man har fäst uppmärksamhet vid att det förutom att identifiera oegentligheter också krävs att man förbinder sig att följa sådana verksamhetsformer som är etiskt hållbara och som tjänar vetenskapliga syften. För att främja detta syfte har Forskningsetiska delegationen utarbetat

anvisningar rörande **god forskningspraxis**. De redovisas i det följande. Till stöd för den positiva utgångspunkten har delegationen genom exempel beskrivit verksamhet som innebär avsteg från god vetenskaplig praxis. Beskrivningarna bidrar till att specificera verksamhet som inte är acceptabel, och därmed till att värna om god forskningspraxis. Även med tanke på forskarnas rättsskydd är det viktigt att känna igen de egentliga forskningsetiska frågorna och skilja dem från andra problem i forskarsamfundet.

Delegationen har samtidigt utifrån remissvaren från universiteten, forskningsinstituterna och yrkeshögskolorna reviderat sina tidigare **anvisningar om prevention av vetenskapligt fusk**. Med hjälp av anvisningarna kan misstankar om avvikelser behandlas snabbt och rättvist. Universiteten, forskningsinstituterna och yrkeshögskolorna, liksom andra organisationer som bedriver vetenskaplig forskning kan genom sin underskrift förbinda sig att iaktta anvisningarna.

Utgångspunkten för de finländska anvisningarna är att det framför allt tillkommer de organisationer som bedriver vetenskaplig forskning i landet att främja god forskningspraxis och handlägga misstankar om oredlighet som gäller vetenskaplig forskning. Forskningsetiska delegationen koncentrerar sin verksamhet på forskningsetisk debatt och informationsverksamhet och på att formulera därpå baserade allmänna anvisningar. Tillämpningen av anvisningarna utgör en del av forskarsamfundets självkontroll och dess gränser definieras i lagstiftningen.

God vetenskaplig praxis

En förutsättning för att den vetenskapliga forskningen skall vara etiskt godtagbar och tillförlitlig och dess resultat trovärdiga är att forskningen bedrivs i enlighet med god forskningspraxis (*good scientific practice*). Till god forskningspraxis hör bl.a. att forskarna och de vetenskapliga experterna

1. iakttar de verksamhetssätt som forskningssamfundet erkänt, dvs. ärlighet, allmän omsorgsfullhet och noggrannhet i forskningen och i dokumenteringen och presentationen av resultaten samt i bedömningen av undersökningar och undersökningsresultat,
2. tillämpar dataansknings-, undersöknings- och bedömningsmetoder som är förenliga med kriterierna för vetenskaplig forskning och etiskt hållbara samt tillämpar den öppenhet som är karaktäristisk för vetenskaplig verksamhet vid publiceringen av undersökningsresultaten, samt
3. tar i sin egen forskning och när resultaten av den publiceras hänsyn till andra forskares arbete och resultat på ett korrekt sätt så att deras arbete respekteras och deras resultat tillmäts det värde och den betydelse som tillkommer dem.

God forskningspraxis innebär vidare att

4. forskningen planeras, genomförs och rapporteras i detalj och på det sätt som kraven på vetenskapliga fakta förutsätter,
5. man innan forskningen inleds eller en forskare rekryteras till gruppen har definierat och dokumenterat på ett sätt som alla parter godkänner den ställning, de rättigheter, den andel av arbetet, de ansvar och skyldigheter som medlemmarna i en forskningsgrupp har, liksom även frågor som gäller upphovsrätten till forskningsresultaten samt uppehållandet av material,

6. finansieringskällor och övrig bundenhet av betydelse för forskningens genomförande meddelas dem som deltar i forskningen och rapporteras när forskningsresultaten publiceras, och att
7. god förvaltningspraxis iaktas och god personal- och ekonomiförvaltning tillämpas.

Olika vetenskapsområden har dessutom för dem typiska särdrag beträffande god forskningspraxis. Särdragen behandlas mer ingående i de vetenskapliga sällskapens och fackorganisationernas branschvisa anvisningar. Universiteten, forskningsinstituten och yrkeshögskolorna har publicerat och kan publicera närmare anvisningar om den forskning som bedrivs vid dem.

Universiteten, forskningsinstituten, yrkeshögskolorna och andra organisationer som bedriver vetenskaplig forskning skall sörja för att deras utbildning omfattar orientering i god forskningspraxis och undervisning i forskningsetik. Varje enhet som ordnar forskarutbildning skall därtill se till att de specialfrågor rörande god forskningspraxis som gäller just deras utbildningsområden utgör en del av forskarutbildningsprogrammet.

Ansvaret för att en god forskningspraxis följs tillkommer hela vetenskapssamfundet. I första hand svarar varje forskare och varje medlem i forskningsgruppen själv, men även varje grupp som helhet, förmannen för forskningsenheten och forskningsorganisationernas ledning för att god forskningspraxis iaktas. De vetenskapliga sällskap som verkar i Finland svarar för sin del för att god forskningspraxis värnas och främjas. De kan vidmakthålla en god praxis bl.a. med hjälp av det s.k. peer review-systemet för granskning av vetenskapliga publikationer.

Avvikelser från god forskningspraxis

Bedrivande av vetenskap förutsätter kvalitativt högtstående forskning som producerar tillförlitliga resultat. För att detta mål skall uppnås är det viktigt att forskarna är yrkeskunniga. Forskarens yrkeskunnighet kan indelas dels i den teoretiska och när det gäller forskningsprocessen tekniska behärsksningen av arbetet enligt de krav som vetenskapsområdet ställer, dels i yrkesetik. Bägge tillsammans lägger grunden för en god forskningspraxis. Dålig sakkunskap på vetenskapsområdet och slarv i själva forskningsarbetet, resultatdokumenteringen och -rapporteringen är tecken på svag yrkeskunskap, och gör att de resultat som forskaren kommer fram till är mindre tillförlitliga eller i värsta fall är forskningen värdelös. Kunskapsmässiga brister och slarv betyder dock inte nödvändigtvis att forskarens yrkesetik skulle vara ifrågasatt. Med nedan beskrivna avvikelser från god forskningspraxis avses uttryckligen brist på sådan yrkesetik hos forskaren som utgör ett hinder för kvalitativt högtstående forskning. Även om det är omöjligt att definiera dylika förseelser ingående och entydigt, kan man med hjälp av exempel illustrera hurudan verksamhet som är oförenlig med en forskares yrkesetik.

Avvikelser från god forskningspraxis har i det följande indelats i två kategorier, nämligen **försummelse av god forskningspraxis** och **oredlighet i vetenskaplig verksamhet**. Försummelse och oredlighet kan förekomma både när själva forskningen utförs och när forskningsresultaten och slutsatserna läggs fram. Försummelse av god forskningspraxis och oredlighet i vetenskaplig verksamhet kränker inte bara den vetenskapliga integriteten, utan den som gör sig skyldig till dylikt kan också göra sig skyldig till en lagstridig handling. Reella meningsskiljaktigheter om vetenskaplig tolkning och bedömning är däremot en

del av den vetenskapliga debatten och innebär inte avvikelse från god forskningspraxis.

Försummelse av god forskningspraxis tar sig uttryck i grov underlåtenhet (*gross negligence*) och vårdslöshet i synnerhet i själva forskandet. Som exempel på en annan form av försummelse av god forskningspraxis kan nämnas att förringa andra forskares roll i en publikation och att hänvisa bristfälligt till tidigare forskningsrön, ge inexakta och därmed missvisande redovisningar av forskningsresultat eller tillämpade metoder, anteckna och förvara resultat bristfälligt, publicera samma resultat flera gånger som skenbart nya och vilseleda vetenskapssamfundet i fråga om sitt eget forskningsarbete.

Oredlighet i vetenskaplig verksamhet innebär vilseledande av vetenskapssamfundet och ofta också av beslutsfattarna. Det innefattar att lägga fram falska uppgifter eller resultat för vetenskapssamfundet eller att sprida dem t.ex. i en publikation, ett föredrag på en vetenskaplig konferens, i ett manuskript som är avsett för publicering eller i en ansökan om finansiering. Uttrycksformerna för fusk har i det följande karakteriserats genom en indelning i **fabricering, förfälskning, plagiering** och **stöld**.

Fabricering (*fabrication*) är att presentera påhittade observationer för vetenskapssamfundet. Påhittade observationer har inte gjorts på det sätt eller enligt den metod som beskrivs i forskningsrapporten. Att fabricera är också att redovisa uppbyggda resultat i en forskningsrapport.

Med **förfälskning** (*misrepresentation, falsification*) av observationer avses att avsiktligt bearbeta eller presentera originalobservationer så att det resultat som grundar sig på dem förvrängs. Med förfälskning av resultat avses vetenskapligt ogrun-

dad manipulering eller urval av forskningsresultat. Med förfalskning förstås också att man utelämnar resultat eller fakta som är väsentliga för slutsatserna.

Plagiering (*plagiarism*) är att lägga fram en forskningsplan, ett manuskript, en artikel eller någon annan text eller ett avsnitt därur som någon annan tagit fram som sin egen.

Med **stöld** (*misappropriation*) avses att en ursprunglig forskningsidé, forskningsplan eller ett forskningsrön som i förtroende delgetts forskaren läggs fram eller används olovligt i eget namn.

Att avsiktligt förstöra, fördröja eller försvåra en annan forskares arbete är självfallet förkastligt och kan även omfattas av straffrättslig reglering. Därutöver kan ett sådant förfarande åsamka en plikt att ersätta skadan. Forskare som bryter mot god forskningspraxis kan

också göra sig skyldiga till vilseledande av allmänheten genom att i offentligheten lägga fram missvisande eller förvrängda uppgifter om sin forskning, dess resultat, resultatens vetenskapliga betydelse eller deras tillämplighet. Trots att dylik verksamhet är skadlig och förkastlig med tanke på forskningen och forskningssamfundet, tillämpas nedan beskrivna förfarande inte på samma gång kan anses strida mot god forskningspraxis enligt vad som beskrivs i det föregående. Anvisningarna har gjorts upp i syfte att säkra och upprätthålla forskningens inre integritet och kvalitet. Universiteten, forskningsinstituterna, yrkeshögskolorna, andra forskningsbedrivande organisationer och vetenskapssamfundet har dock ansvaret för att förhindra sådan verksamhet, som skadar forskningsverksamheten eller vilseleder allmänheten, och de måste ingripa i konstaterade fall på sätt som de finner lämpligt.

Anvisningar

för handläggning av misstankar om avvikelser från god forskningspraxis

Det ligger i samhällets, forskningssamfundets och forskarnas intresse att alla misstankar om oredlighet i forskningen utreds. Forskningsetiska delegationens föreliggande reviderade anvisningar utgör det finländska forskningssamfundets interna etiska anvisningar om hur misstankar om avvikelser från god forskningspraxis skall handläggas i universiteten, forskningsinstituten, yrkeshögskolorna och andra organisationer som bedriver forskning. Förutom dessa anvisningar skall forskningssamfundet ta hänsyn till den allmänna lagstiftningen (bl.a. bestämmelserna om immateriell rätt, straffrättsligt ansvar, ekonomiförvaltning och förvaltningsförfarande, offentlighetslagstiftningen samt människorättskonventionerna), som i förhållande till delegationens anvisningar har en överordnad ställning.

Med sin underskrift förbinder sig institutioner som bedriver vetenskaplig forskning att iaktta nedan angivna förfarande när det finns skäl att misstänka att avvikelser från god forskningspraxis har skett. Det mest centrala med tanke på rättsskyddet är att **behandlingen av ärendet är rättvis och opartisk, att alla parter blir hörda och att behandlingen är snabb**. Kraven förutsätter att varje skede i behandlingen dokumenteras noggrant och parternas rätt till information respekteras. Under förundersökningen och själva utredningen skall rektorn för universitetet eller yrkeshögskolan eller direktören för forskningsorganisationen tillgodose rättsskyddet för den som gjort anmälan och den som misstänks och också i övrigt garantera att behandlingen är saklig. De beslut som görs i samband med behandlingen som gäller individens rättigheter och skyldigheter kräver att beslutsfattaren har en på lagstiftning vilande behörighet.

Rektorn för universitetet eller yrkeshögskolan eller

direktören för forskningsorganisationen svarar för att i det följande beskrivna förfarande iakttas och för beslutsfattandet under hela processen. Ärendet tas upp till behandling där anmälan om misstanke gjorts, men behandlingen kan överföras till den organisation där den misstänkliggjorda forskningen i huvudsak har utförts. Ifall den forskare som misstänks för avsteg från god forskningspraxis har arbetat i flera olika forskarsamfund, kräver handläggningen av misstanken samarbete mellan de olika organisationerna. Förfarandet skall följa principerna i förvaltningslagen (434/2003), där bl.a. grunderna för god förvaltning och jävsgrunderna anges. Förutom opartiskhet måste också tillräcklig sakkunnighet garanteras under hela processen. De meddelanden som skall sändas till Forskningsetiska delegationen ökar delegationens möjligheter att följa utvecklingen på området. Även om alla handlingar som skickats till eller framtagits av myndigheterna i regel är offentliga, skall organisationer som bedriver forskning beaktas sin tystnadsplikt när de sänder sina meddelanden.

1. Misstankar om avvikelser från god forskningspraxis skall meddelas rektorn eller direktören genom **skriftlig anmälan**. Anmälan görs hos den organisation där den misstänkliggjorda forskningen utförts. Den skall innehålla en specificering av vilket slag av avvikelser från god forskningspraxis det är fråga om, och misstanken skall motiveras. Rektorer och direktörer kan också ta en sådan misstanke till behandling som de underrättats om på annat sätt.
2. Rektorn eller direktören beslutar om nödvändig **förundersökning** skall göras. Syftet med förundersökningen är att preliminärt kartlägga om de misstankar som angetts i anmälan är befograde och utreda de motiveringar som framförts

- till stöd för dem. Om det finns grundad anledning därtill behöver rektorn eller direktören inte inleda förundersökning. Ett motiverat beslut om detta skall delges den som framfört misstanken och den som misstänks. Stannar man för att inleda förundersökning, skall den göras inom 60 dagar från mottagandet av anmälan. Den som misstanken väckts mot skall omedelbart underrättas om beslutet att inleda förundersökning och om grunderna för denna. Rektorn eller direktören inhämtar nödvändigt bakgrundsmaterial för förundersökningen och hör den som gjort anmälan, den misstänkta och efter behov sakkunniga och andra personer.
3. Rektorn eller direktören skall delge den misstänkta och den som framfört misstanken en **sammanfattning av förundersökningen** för eventuella bemötanden. Bemötandena skall sändas till rektorn eller direktören inom 30 dagar från delgivningen.
 4. Om det utgående från förundersökningen visar sig att misstanken är obefogad, fattar rektorn eller direktören beslut om att behandlingen av ärendet avslutas. Beslutet med motiveringar skall delges den som misstänkts och den som framfört misstanken. På den misstänkta önskan kan beslutet också publiceras. Om åtgärder som föranleds av att en ogrundad misstanke framförts i syfte att missbruka själva förfarandet, beslutar rektorn eller direktören.
 5. Om rektorn eller direktören utgående från förundersökningen drar slutsatsen att den misstänkta verksamhet kan innebära försummelse av god forskningspraxis men inte oredlighet, beslutar rektorn eller direktören enligt egen prövning om vidare åtgärder. Beslutet, beslutsmotiveringarna och resultatet av förundersökningen skall delges den misstänkta, den som framfört misstanken och Forskningsetiska delegationen och eventuella åtgärder enligt punkt 9 skall vidtas. Rektorn eller direktören kan också göra en egentlig utredning enligt här beskrivna anvisningar. Detta måste alltid göras om den misstänkta på goda grunder så önskar.
 6. Om förundersökningen inte undanröjer misstanken om oredlighet i vetenskaplig verksamhet, skall rektorn eller direktören göra en **egentlig utredning**. Rektorn eller direktören ber sakkunniga, av vilka en utses till utredningsledare, att utföra utredningen. **Utredningsgruppen** skall ha sakkunskap inom det aktuella vetenskapsområdet och juridisk samt annan nödvändig sakkunskap. Alla medlemmar i gruppen får inte vara anställda vid ifrågavarande universitet, forskningsinstitut, yrkeshögskola eller annan forskningsorganisation. När utredningsgruppen tillsätts och i dess verksamhet skall de allmänna jävsgrunderna enligt förvaltningslagen iakttas.
 7. Utredningen skall utföras så snabbt som möjligt. Om utredningsgruppen inte har slutfört utredningen inom 120 dagar efter att ha fått uppdraget, skall den avge rapport om detta till rektorn eller direktören, som beslutar om behövlig tilläggsfrist.
 8. Utredningsgruppen skall avge en **slutrapport** om sitt arbete. Slutrapporten skall omfatta
 - en beskrivning av forskningen eller verksamheten som misstanken gäller och grunderna för misstanken,
 - utredningsgruppens motiverade bedömning av huruvida den misstänkta verksamheten är oredlig eller försummelse av god forskningspraxis,
 - utredningsgruppens motiverade bedömning av vilket slags avvikelse från god forskningspraxis det är frågan om,
 - utredningsgruppens motiverade bedömning av hur allvarlig avvikelsen är, i vilken utsträckning den har upprepats och graden av försummelse, samt eventuella förslag till hur följderna av oredligheten kan elimineras,
 - en förteckning över de forskningsrön och publikationer där det enligt utredningsgruppen ingår oredlighet,
 - förslag om publicering av slutrapporten enligt punkt 9, samt
 - redogörelse för utredningsgruppens verksamhet.

9. Rektorn eller direktören beslutar vilka åtgärder och påföljder resultatet av förundersökningen eller den egentliga utredningen föranleder, och fattar beslut om vidtagande av dem.

Då rektorn eller direktören överväger eventuella åtgärder och påföljder bör hänsyn tas bl.a. till hur allvarlig avvikelsen från god forskningspraxis är och om den eventuellt upprepats och graden av försummelse samt omfattningen av den osakliga verksamheten. Konstateras det i utredningen att det är frågan om oredlighet i vetenskaplig verksamhet, skall man sträva efter att publicera slutsatserna i utredningsrapporten i en publikation som utredningsgruppen finner lämplig, ifall resultaten av den bedrägliga forskningen eller en produkt som tagits fram på bedrägligt sätt redan har kommit ut i offentligheten. Slutsatserna i en utredning av misstänkt oredlighet som ansluter sig till forskningsrön som framförts i en vetenskaplig publikationsserie skall helst publiceras på samma eller motsvarande sätt som den misstänkliggjorda forskningen.

Utöver publiceringen av slutrapporten kan sådana åtgärder tillgripas som innebär tjänstemanna- eller straffrättsligt förfarande enligt gällande lagstiftning samt eventuella arbetsrättsliga påföljder. Påföljden kan också vara att dra in eller förvägra finansiering. Rektorn eller direktören överväger i vart fall för sig vilka påföljder bevislig oredlighet ger anledning till inom ramarna för tillämpbar lagstiftning och förvaltningsreglering.

10. Även om slutresultatet av utredningen är att den misstänkta inte har gjort avvikelse från god forskningspraxis, skall rektorn eller direktören lämna utredningshandlingarna till den misstänkta. Dessutom skall man sträva efter att publicera slutresultatet av utredningen i en lämplig publikation, om den misstänkta så önskar.
11. När en misstanke om avvikelse från god forskningspraxis har delgetts rektorn eller direktören

genom skriftlig anmälan eller på annat sätt och när man därefter vidtagit åtgärder enligt ovan beskrivna förfarande, skall Forskningsetiska delegationen underrättas om ärendet. Rektorn eller direktören skall utan dröjsmål, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna, sända delegationen

- sammandraget av förundersökningen med eventuella bemötanden samt beslutet om de påföljder som fastställts på basen av resultaten av förundersökningen, och
- slutrapporten om utredningen.

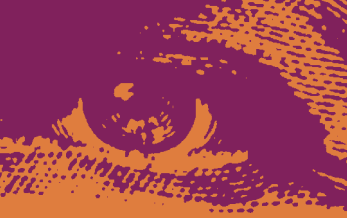
Om den misstänkta utför forskningsarbete som anställd hos en annan arbetsgivare (t.ex. Finlands Akademi) än hos den högskola eller forskningsorganisation där misstanken har undersökts, eller utför forskning med extern finansiering, skall slutrapporten om utredningen även skickas till denna arbetsgivare eller forskningsfinansierare.

12. Den som har blivit misstänkt eller den som har framfört misstanken och som är missnöjd med det iakttagna förfarings sättet, förundersökningen, utredningen eller slutrapporten om utredningen får begära **utlåtande** i ärendet av Forskningsetiska delegationen. Delegationen skall behandla ärendet utan dröjsmål och senast inom 120 dagar efter att ha fått begäran om utlåtande samt avge ett utlåtande i ärendet. Utlåtandet riktas till den som vänt sig till delegationen och sänds för kännedom till rektorn eller direktören.

Forskningsetiska delegationen kan föreslå för rektorn eller direktören att en tilläggsutredning görs, om sammandraget av förundersökningen, slutrapporten om den egentliga utredningen eller någon omständighet som en part i sin begäran om utlåtande fört fram, enligt delegationens mening ger anledningen till detta. Delegationen deltar inte i förundersökningen eller själva utredningen och ordnar inte heller tillfällen i syfte att höra parterna.

Forskningsetiska delegationen har godkänt anvisningarna vid sitt möte 7.12.2001 och vetenskapssamfundet kan förbinda sig att följa dem från och med den 3.4.2002.

Forskningsetiska delegationen har granskat anvisningarna för det andra upplaget vid sitt möte 14.4.2004.

TUTKIMUSEETTINEN
NEUVOTTELUKUNTA

Mariankatu 7 C 1
00170 Helsinki
puh. (09) 2286 9234

FORSKNINGSETISKA
DELEGATIONEN

Mariegatan 7 C 1
00170 Helsingfors
tfn (09) 2286 9234

NATIONAL ADVISORY
BOARD ON
RESEARCH ETHICS

Mariankatu 7 C 1
FIN-00170 Helsinki, Finland
Tel. +358-9-2286 9234

tenk@tsv.fi
www.tenk.fi